

tjes van Piet. “Daarmee heb ik ook gewerkt”, of “Dat was mijn eerste rekenmachine”, en “Ik weet nog dat die in 1978 voor het eerst bij ons tijdens toetsen mocht worden gebruikt”.

Wiskundewandeling

Tijdens onze expositie hielden de deelnemers een *wiskundewandeling*, waarbij ze wiskundige patronen in het gebouw moesten onderzoeken. Jammer dat wij dat niet van tevoren wisten, anders hadden we zeker een aandeel in die wandeling kunnen hebben.

De voorzitter van de NVvW sprak haar waardering voor onze tentoonstelling uit, die wat haar betreft voor herhaling vatbaar is.

De vijf kringleden kijken met voldoening terug op een geslaagde dag, waarop we succesvol onze historische liefhebberij hebben kunnen presenteren.

Pioniers van de Informatica: Ada Lovelace

Opmerkelijk is dat een vrouw tot de eersten behoorde die het concept van een universeel programmeerbare rekenmachine doorgrondde. Augusta Ada Byron King, Lady Lovelace (1815 – 1852), dochter van de beroemde Britse dichter Lord Byron, kan beschouwd worden als de eerste vrouwelijke programmeur. Zij bedacht al programma's voor de analytische machine van Babbage toen dat apparaat nog uitsluitend een concept was.

Ada, Countess of Lovelace

Ondanks haar intelligentie kon een meisje zoals Ada Lovelace niet naar de universiteit. Ze volgde daarom thuis privéonderwijs, onder meer in wiskunde en natuurkunde, vakken waarin ze uitblonk.

Door technische problemen en door het steeds weer van gedachten veranderen van Babbage kwam er nooit een volledig werkend rekenapparaat (een analytische machine) uit het geldverslindende project. Op een gegeven moment waren de geldschieters het zat en weigerden ze nog meer geld in de bodemloze onderneming te steken. Babbage verspeelde een groot deel van zijn privévermogen.

Veel kennis van de analytische machine danken we aan de geschriften van Ada Lovelace. In haar geschriften, onder andere een artikel uit 1843, zien we de eerste contouren beschreven van een universeel programmeerbare machine, dus van een apparaat dat functioneert als onze hedendaagse computers en dat, naast razend snel *rekenen*, veel meer kan.

Ada Lovelace had een brede wetenschappelijke belangstelling. Ze onderhield intensief contact met vooraanstaande natuurkundigen als Charles Wheatstone (van de brug van Wheatstone) en Michael Faraday, en met beroemde schrijvers en dichters.

Helaas overleed deze bijzondere vrouw al op 36-jarige leeftijd.

Naar Lovelace is de computertaal ADA genoemd, een uniforme programmeertaal, in 1979 ontworpen voor de computerinstallaties van de Amerikaanse overheid.

Van september 2015 tot juli 2016 besteedt het NHF in Paderborn, in een tentoonstelling over vrouwen in de informatica, uitgebreid aandacht aan Ada Lovelace.

Referenties

[1] Foto van Ada Lovelace, website: www.missedinhistory.com.

[2] *Am Anfang war ADA, Frauen in der Computergeschichte*, folder van het NHF, Paderborn, over de gelijknamige tentoonstelling van 2 september 2015 tot 10 juli 2016.

[2] Pohl, I en Shaw, A, *The nature of computation*, Computer Science Press, Inc, Rockville, Maryland, 1981, pag. 137.